

Anteckningar av Anders Josef Kjällerström, Stackebo 1907

Försök att påpeka några personer av Örnaholms-, Bränhults och Öreryds släkterna samt något om släkten från Åsen och vidare om prosten Beeth och dess efterkommande som blivit befryndade med Örnaholmssläkten.

Gunnar Andersson i Viken (död 1739-06-24) var gift med Elsa Månsdotter (född 1693-06-05 död 1747-05-26, 76 år gammal) säkerligen dotter till Måns i Viken som dog 1692-10-03. Måns (född 1699), Anders (född 1695-07-26) flyttade till Örnaholm 1720-06-12 gift med Ingrid Andersdotter i Örnaholm första gången, andra gången 1723-06-03 med Kärstin Andersdotter från Ebbebo (född 1692-11-16, död i Ödegärde 1777-08-13). Barnen var:

Marta (född 1725-02-21) gift med Anders Svensson Östra Båraryd

Anders (född 1736-01-04 död 1816-05-06) gift med Agneta Johansdotter om jag rätt minns från Snärebo i Våthult. Arvid Josefsson i Stackebo spelade på deras bröllop då de vigdes av prosten Apelbaum som var ägare av Malsbo. Detta var min mors morfar och mormor, som mor mycket väl kom dem ihåg och besökte dem ej sällan. Min moder var av dem alltid älskad och välkommen. Bröllopet stod på 1750-talet och makan Modern var född 1738-07-06 död 1812-07-23. Hon var berömd för att vara en heders och ärlig mor. Han var glasmästare och var i Varberg då Drottning Sofia Magdalena landsteg och om hennes klädsel visste min moder att berätta från den tiden år 1766.

Barnen: Elsa (född 1760-04-15) sannolikt Anders Nilssons moder i östra Båraryd

Anders (född 1762-03-13, död 1828-04-21) glasmästare gift med Sara Maria Gislebo (född 1758-06-04, gift 1783-02-09, död 1836-11-07)

Ingegerd (född 1764-12-23) gift 1787 med Hans Andersson från Åsen, bosatte sig i Grönhult och blev där utfattiga.

Marta (född 1772-10-14) gift 1793-06-24 i Båraryds kyrka med Gunnar Jönsson i Näfshult (född 1761-01-21, död 1841-03-06) kronobrud lika som modern. De blev sammanvigda av prosten Bexell.

Anna (född 1770-09-16 död 1779-07-9)

Johannes (född 1773)

Magnus (född 1775-09-29 död 1807)

Måns (född 1780-09-02) gifte sig i Skyås med Chatarina Jonasdatter född 1783-01-24 blev död 1827-10-18 av blodstörtning,

Jonas var född 1743, död 1802-02-18. Måns Andersson blev död i Skyås i slåttertiden 1844-08-19

Barnen: Anders Josef (född 1823-04-22 död 1888-03-31)

Magdalena född 1807-09-16 gift med Anders i Kullås sedan Båraryd.

Christina född 1811-09-29, gift i Svanabo, Kalvs socken långt före detta död. Jag sökte upp

en av sönerna vid Kalfs kyrka och jag var på moster Bergmans begravning på nämnda ställe 1887 och på Erikslund.

Ulrika (född i Skyås 1816-02-24) var gift 1837 med Josef Johansson Sandström (född 1810-03-07 i Åslabo, död 1858-07-06) dess fader Johan Sandström var ifrån Mossebo hammare (född i Barnarp 1741) och gift med Christina Ambjörnsdotter från Bränhult. Han blev tidigt död och var son av smedmästaren Sandström vid hammaren som sannolikt har gjort smidet till Mossebo kyrkas de vackra järnen som långt före detta bort vara skyddade för rost genom bstrykning av tjära eller oljemålning det bör efterkommande vara måna om att det blev verkställt, men inte så dåligt som kyrkans målning sist blivit påstruken, bemålde Sandström blev död 1800-04-21 var gift med Eva Maria Eckerström (född 1752-04-09 i Byarum) som redan blivit gift med Magnus Sveningsson Kjällerström på Åsen.

Josef Johansson Sandström blev död på badorten i Varberg 1858-07-13 och hustrun Ulrika död 1863-01-14 båda av lungsot. Barnen:

Johan August Sandström (född 1840-02-24)

Emma Christina (född 1838-05-17)

Augusta född (1842-05-12, död 1886)

Mårten Ferdinand född 1845-01-03

Axel Wilhelm född 1853-11-19

Wilhelmina född 1855-02-08 död 1889

Augusta död 1886 ??

Utav förfäderna i Båraryds och Wåthults socknar ha alla varit arbetsamt och dugligt folk som kunnat hushålla med det lilla och därför tatt sig bra ut efter omständigheterna i de svåra krigstiderna som ofta hade pest och hungersnöd med sig till följeslagare. De har alla varit bönder. Och på den tiden var det ej fråga om att de sökte efter att bli herrskap. Nu däremot i bättre, lugnare och fridsammare tider har det så förändrat sig att oaktat för arbetsfolk stora inkomster och i allt gott och storartat emot forna tider är missbelåtenheten större nu än då. Snart är det inte många som har lust för jordbruket utan söker mera lönande lindrigare arbeten i städer, fabriker och Amerika. Nu vill folk leva på herrskapsvis och biskop Svedberg som dog 1735 säger på sin tid att om förfäderna kunde stiga upp och se sina efterkommande trodde de inte att de var svenskar utan utlänningar från Frankrike och andra länder och då i hans tid levde almogen inskränkt. Men i vår tid icke så, dessvärre då bonden söker till att kunna vara herre.

Bränhult

Anders Månsson och dess hustru Marta eller Märit Ambjörnsdotter är de första vi vet om, de var mästare och kunniga på metaller, en ljuskrona i Hestra troligen förfärdigad av dem själva varpå står om jag rätt minns, skänkt till evärderlig åminnelse år 1755 av salpetersjudargevaldige Anders Månsson och Marta Ambjörnsdotter. Gravstenen över honom är så mycket beprydd med verktyg, död 1769 de som redeligen för sig vandrat etc Esaias 57. Den för sina många ur bekanta Ambjörn Andersson var de förutnämndes son, samt en broder död i yngre åren som lärer ha gjutit malmljusstakarna med små pipor på vardera, som står på predikostolen uti Mossebo kyrka. Den ena har varit där sedan den var

ny, den andra köpt efter min farfar för 10 Rd och skänkt av oss till kyrkan. En syster till Ambjörn var gift med klockaren Arvid Josefsson i Stackebo. Således var klockaren och urmakaren svågrar och Anders Månsson och hustru klockarens svärföräldrar. Den nämnde urmakarens syster och klockarens hustrus namn var Ingeborg Andersdotter blev död i Stackebo (obekant år) då prosten Tranchell sade jag beklagar klockarens stora sorg stora sorg men hör att hon var stor som en ox.

Klockaren Arvid Josefsson och Ingeborg Andersdotters barn var: Måns, Anders och Josef samt Catharina (född 1764-11-05 död i Stackebo 1852-06-18). Min farmor blev gift 1784 med Johannes Sveningsson från Öreryd. Hennes bröder gifte sig alla tre med sina kusiner på Mossebo stom, Måns med Catharina, Anders med Cajsa och Josef med den på dygd och skönhet rika Christina. De bosatte sig i Malsbo, utom Måns Arvidsson på Hallabo och flyttade därifrån till Stora Mossebo och Anders efter sin fader klockarens död flyttade till Stackebo cirka 1815 och blev där död 1823, kort före mina föräldrars bröllop, en 48 års gammal man. Han kunde göra allting och hustrun var arbetsam men skulderna hade vuxit dem över huvudet. För Måns blev det dåligt. Josef Arvidsson hade det bra men både han och hustrun dogo bittida och sedan gick egendomen. Nästan alla deras efterkommande och hela släkten har haft sina anlag men gått tillbaka med egendomen och bärgningen för flera av dem.

Om förriga tidens förtjänster

Johannes Knuff tjänade hos Jonas i Skyås på 1780-talet. Han var född 1765 och gift 1790. Han var en bra arbetare och frisk, en plåt i städja och 5 daler i lön summa 1 kr 17 öre. Igenom långvarigt regn var säden upprutten intet bröd eller säd att få köpa i slåttertiden och eljest var det intet annat att få till mat än dricka mjölk och Jonas sade att grisar och kalvar kunna uppfödast med mjölk och då kan vi få vara belåtna därmed.

Bland mer och mindre brukliga släktnamn må nämnas Anders, Arvid, Ambjörn, Gunnar, Hans, Josef, Johannes, Lars, Nils, Måns, Svenning och Petter i Örerydssläkten m fl gamla släktnamn som mer gör heder för sig än en del obekanta som större delen av folket inte vet deras betydelse, så t ex kvinnorna Anna, Brita, Christina, Catharina, Elisabet, Ingeborg, Ingegärd, Marta, Maria m fl bortlagda som nu begagnas av förnämre men är delvis förkastade av allmogen, som enfaldigt och barnsligt söker härma förnämre och store.

Det har alltid varit ett stort fel av svenska folket säger biskop Svedberg, att de satt litet värde på sina egna produkter såsom silver koppar mm och bytt bort sådant för kram, knytningar, spetsar och dylikt av mindre värde. Nu i senare tider har lyxen så tagit överhand i mat, hus och kläder att det är ej som förr utan lyxen har blivit en av vår tids största förbannelser, de gynnandes tiderna för industri har bidragit därtill samt Amerika mm.

Öreryd

Peter Kjällerström var son till en kronans uppbördsman som var ägare av klockare- och Västergården. Men genom sonen Ingmars förskingring av allmänna medel måste hemman

säljas. Men sonen Peter kom sig före att han återköpte det förskingrade, bodde i Öreryd och gifte sig med Elisabet Fischer, kyrkoherdedotter från Åker. Hennes föräldrar var döda och hon kom till Göteborg bland elaka släktingar. Men kom med göteborgskörare tillbaka igen och fann en fristad och tillflyktsort hos Peter Kjällerström. Hans farfar sades vara doktor. Dessa uppgifter från min gudmor Sofia Rylander. På en gammal kista stod Peter Kjällerström Elisabet Fischer 1720. Frukta Gud hav honom kär så sker dig lycka var du går. Uti nuvarande Öreryds sal är oljetryckstavlan över Karl XI och Carl XII som varit där sedan våra fäders tid samt två höga stolar som gästgiverskan sedermera fru Almén låtit renovera och förgylla ramarna för de Kungl Tavlorna. En tavla var i kyrkan föreställande treenigheten varpå stod Vi tror på syndernas förlåtelse köttets uppståndelse och ett evigt liv; skänkt av gästgivaren Peter Kjällerström 1768. Så stod den förr nu är tavlan i sakerstian och läsningen borttagen. Det har funnits biskopar som hetat Fischer, en präst i Stengårdshult som heter Fischer han var där på 1850-talet, han skulle ha talat om att han var släkt i Mossebo. Peter Kjällerström och Elisabet Fischer hade en enda dotter Cajsa född 1718-11-30 Carl XII dödsdag. Föräldrarnas födelseår är obekant men säkert från senare delen av 1600-talet. Denna Cajsa Kjällerström, såsom enda dotter från ett förmöget och ansett hus hade enligt uppgift många förnäma fästmän men hade envist fäst sig vid en mindre bemedlad skraddarelärling Svening från Fiås i Nittorp socken. De sägs ha haft 12 barn varav Ingmari varit äldsta dottern o farfar yngsta sonen född 1758 hans namn var Johannes. Bland många barn kunde förmögenheten ej bliva stor men de var ansedda och såg bra ut och blev gifta på bättre ställen. Från sonen Jonas härstammar Svening i Broddaryd m fl. Magnus blev gift på Åsen, Johannes i Stackebo, dottern Maria på Mossebo Stom, Elisabet med bruksinspektoren Magnus Kjellerstedt sedan med kronobefallningsman C E Bonge på Ekedahl. En dotter bodde troligen på Gölingstorp och från henne härstammar Carlsönerna Edinarna i Brunn, Ulricehamn och Johannes Kjällerström som var bror till fru Edman i Brunn o gift med sin Johanna, bodde i Gölingstorp, dotter till Josef Arvidsson från Stackebo och den utmärkta på dygd och skönhet ryktbara Christina Hansdotter från Mossebo Stom. Makarna bodde i Malsbo.

Sönerna Hans och Nils med dessa och systern Johanna gick egendomen en syster Cajsa bodde i Varred, Länghem. Från äldste sonen Ingemar härstammar den mot mig så gästvänliga mor Christina Andersdotter i Vik, Norra Hestra, och Svening Hansson i Fagerberg härstammar från Öryds släkten även Peter i Gjutabäck den sistnämndes bror Magnus på Åsen hade två söner Petter och Svening. Peter död i fattigdom ogift. Svening handlande i Ulricehamn en son bokhandlaren S M Kjällerström och pastor P A Kjällerström i Borås, en dotter gift med en Roos en dotter med patron Browall Stora Hof i Hellstad, en dotter med handl Hagberg Ulricehamn. Sönerna är ogifta och döttrarna änkor. En dotter till Magnus på Åsen var Anna, gift med en handl Rosen i Örsås en hennes son var handl i Borås jag har som släkting fått sorgbiljett efter handl Rosen i Borås m fl. En syster Petronella bodde vid stora vägen åt Örsås, gift med en Rehdin varit handl i Borås. Dem har jag hälsat på o varit bekant med. Flera av rosenska släkten går vi förbi.

Från Jonas avkomlingar som nämnt är Svening i Broddaryd, en broder Johannes i Fagerberg och en syster bodde i Esbjörnarp alla mig bekanta efterkommande delvis klockare och orgelnister för vidlyftigt att citeras. Johannes gift med Katarina Arvidsdotter i Stackebo. Utav

deras 15 barn som större delen dog i späda ålder ihågkommes sonen Svening (född den 1789-08-05) gifte sig med Anna Christina Gunnarsdotter i Näfshult (född 1794-08-20) sammanvigdes högtidligt i Mossebo kyrka 1823-06-29. Deras enda barn sonen Anders Josef (född på Åsen 1828-02-28). Där föräldrarna bosatte sig i lugn och bodde där 8 år men på farfars önskan flyttade de till Stackebo där de större delen av sin tid blev plågade av lantmäteri och processer. Flyttningen dit skedde 1832-03-14. Flyttningen ur tiden med min kära fader skedde 1872-02-14 och med min k moder 1880-07-22.

Anders Josef var gift med Ida Christina Johansdotter i By född 1842-05-07 sammanvigdes i Ambjörnarps kyrka 1866-06-26. Äldste sonen Sven Johan Gottlieb (född 1868 död 1878) sorgligt nog Ida dog midsommar 1888. Mor och gossen dog vid slåttertiden på olika år men ack så sorgliga somrar.

Eftertekning

Lars Josefsson, talemanssons son, hade efter uppgift 2 döttrar den äldsta kom till Stockholm, namnet obekant, den andra Brita Maria bodde på Westanå nära Eksjö hennes man hette Plan men hade inga arvingar. Sagerska familjen ärvde förmögenheten som ej var obetydlig. Fadern Lars Josefsson sägs ha gjort utländska resor och varit ända in i det förlovade landet Palestina och derpå försatt sitt arv han bodde på Skogseryd i Hulered och var länsman men, efter Rylanders påstående kronofogde.

Sonen Peter född 1799 således 10 år yngre än brodern gifte sig vid 32 års ålder med Johanna Nilsson från Hedenstorp av Bränhults släkten, hennes moder eller mormor var född Kjällerstedt, sonen Josef här på Mossebo (född 1833) gift med Amanda Andersdotter från Grönhult, Gabriel (född 1837 död i Uppland 1876), Ambjörn (född 1842 död i Gislaved 1894), Johannes (född 1844) handl i Gislaved efter brodern Ambjörn väl betrodda och förmögna. Josefa född 1831 gift med Anders Josef Blomberg på Åsen båda döda hon 1869 han 1891. Christina född 1833 gift med Salomon Blomberg på Åsen född i december 1838.

Johanna (född 1792) var gift med sin kusin Josef Hansson från Mossebo Stom född 1787. 1819 flyttade de utfattiga till Roasjö och var där klockare. Han var från ungdomen van vid musik och jakt varåt tiden mest ägnades mm, född gott och med liten lust till arbete mera till starka drycker men såg bra ut och kunde skicka sig mycket artigt ibland förnämt folk, en förträfflig spelman på flera instrument. Han spelade på mina föräldrars bröllop tillika med svågern G Lidell och släktingar Lidell och H Mollander, men skämde musiken om han fick en tår för mycket. Sonen Hans Josefsson född 1820 organist, reparerat och byggde orgelverk, bor i Hajom. Hans barn må bra, döttrarna är bra gifta och förmögna liksom fadern, vartill han mycket bidragit.

Maria Christina född 1823, det första barn min k moder framburit till dopet, var gift med en organist från Borghult. De bodde i Skeppshult. Han är död och hon lär vara fattig.

Chatarina född 1825 har hållit sig vid fabrikerna i Mark och i Borås stad har varit gift med en fritslabo nu änka har en dotter gift med lokomotivföraren Jansson. Fru Jansson liksom syskonen är utmärkta sångare, ett arv efter förfäderna samt medfött för hela släkten inom Öryds-Åsa och Mossebo Stom- släkten som är densamma från början. Anna född 1797 gift

med organisten i Tranemo och Mossebo Gabriel Lidell född 1784 död 1832 bodde i Gudarp, de som andra i en låg ryggåsstuga. Han var bror till prosten Lidell i Långhem. När bröllopet var här i Stackebo var prostens hushåll antingen 7 eller 9 personer som överallt skulle ha de bästa platserna hela veckan. Jag undrar hur det var om det skulle offras till prosten och adjunkten, det minns jag icke men det var det vanliga så att bröllopslaget ansåg icke det vara särdeles fördelaktigt med de förnämre gästerna som medförde intet. Dottern Christina född 1820 gift 1845 med patron Anders Josef Larsson som anlagt Strömsfors jernbruk. Sonsönerna sköta fabriksrörelsen, är därtill skickliga och dessutom förmögna. Sonen Erik Lidell född 1826 var organist. Lindberg i Halland gift i Tostarp med Malin Claesson oaktat både organist, klockare och skollärare och rikt gifte behöver han ändå extra understöd av därtill anordnat statsbidrag. Han är änklings har haft flera barn som är döda och en dotter som nu lär sköta organisttjänsten. Erik var liksom föräldrarna utmärkta sångare, nu döda. Elisabet, född som alla syskonen här i Stackebo, födelseåret obekant var gift med Claes Lidell broder till de förutnämnda Lidell bodde i Sjöryd i Långhem övermåttan storartat på sin tid. Faster fick snubbor för hon uraktlåtitt att så rundligt verkställa rundliga inköp av specerier till delikata rätter osv. Mina föräldrar var där på bjudning bland många och då sporde Lidell henne (min mor) varför sitter du så tyst och svartsjuk. Såsom mera obekant bland förnämre och blygsam var hon mera sluten vilket han upptog som avundsjuka på hans stora välde, vilket alls icke plågade henne.

Prosten Lidell och flera resonerade bland annat om jordbruket varvid prosten kom till det resultatet att bonden behöver just ingenting, han kan äta havrebröd och dricka vatten, men det kan inte en ämbetsman göra. Faster Liskan som det uttalades vardagligen blev död 1827 och efterlämnade en son Carl Johan Lidell som var garvare i Stockholm. Han drucknade där i yngre år.

Då Christina född 1805 dog 1838 jag var 10 år och var med på begravningen och minns mycket väl ingången till predikan liktexten mm i Dalums kyrka gamla stenkyrka. Den har välvt tak som en källare liksom Vings kyrka.

Hon var gift med förutnämnde Claes Lidell som sist bodde i Platö? Och var då fattig så att tillsist var det knappt med varjehanda i stället för det förriga överflödet. Han var tre gånger gift och hade lungsot som det sades att han smittat sina hustrur med och blev sist död därav själv. En son Erik kom i garverilära i Stockholm men reste till Amerika och har på många år ej hörts av.

Dottern Sara Elisabet uppföddes av släktingarna numera en fru Molander i Gislaved. Både Christina och Erik och fru Molander har tillbragt större delen av ungdomsåren hos faster Anna som sedermera blev gift med Olaus Olofsson därstädes och flyttade med dess son O P Olsson till Larsabo och dog där i den höga åldern av 92 år hade sitt minne lika bra.

Några ord om släkten från Åsen i Mossebo

Måns Andersson säges ha upptagit Åsen efter ödeläggelse genom krigsoroligheter och medföljande svårigheter. Han var kyrkovärd har lånat kyrkan 100 dsm till inköp av den större ringklockan som 6 år stod räntefritt. Var i sådana tider utan några inkomster kvar skulle penningarna tagas må med skäl frågas. Dess dotter har på sin hedersdag förärat till kyrkan en mässkjorta. Anno 1702 haver fordom överste kollega uti Göteborg, en salig herr Jöns Arvidi Auselius som var barnfödd på Åsen här i soknen, förärat till denna kyrkan drottning Christinas Biblia in folio utgången 1646 med behållet band och beslag. Med samma av välbemätta kollega förärades en liten silverflaska fyrkantig att bruka vid sockenbud? Viktig till 13 3/4 lod. Ur 1690 års kyrkobok 10de sidan. Var har sådant tagit vägen? Tillika med kalk viktig till 40 lod och Gustav den 1 st bibel 1540-41 som fanns i alla kyrkor samt Uppsala mötes beslut av 1593. Kalken kan vara från katolska tiden med munkstil på. Obekant vilken son och bror denne kollega varit.

Nils Månsson på Åsen den förstnämndes son. Hans Nilsson därstädes var tillika gästgivare i Grönhult sannolikt under Carl den XII krigsoroligheter då gick även sedermera mycket krigsfolk denna vägen. Hans och dess hustrus porträtter oljefärgs tavlor av en son från Åsen som var artist förstörda, han Hans Nilsson hade ett gult band på axeln vad det kunde betyda hustrun var mycket vacker. Gammal sägen att Hans Nilsson hade en hop mynttackor, nödmynt, som kallades Görtska daler efter dess uppfinnare Carl XII finansminister baron Görtz och bytte sig till och bytte sig till silverdaler av en änka i Agnabo därefter blev nödmynten avlysta och hon hade sedermera ett rundstycke för varje silverdaler och att ryttmästare Gustav Otto Bilberg lånte penningar av bemalte H Nilsson satte silver i pant i stora mängder som det sades flera kol? men löste det aldrig utan det blev på Åsen. Mossebo Stoms myckna silver i talemansens tid torde delvis ha varit detsamma.

Joseph Hansson på Mossebo Stom hans kyrkovärdstjänst klockarebefattning nämndemanssyssla långvariga riksdagsmannabefattning mm är här ej tillfälle att beröra eller hans många gårdar. Men han hade en syster Anna Hansdotter som bodde på Åsen och var gift och hade det bra. I hennes och hennes mans tid tillbyggdes framhusen och ladugård. Något av syskonen kom visserligen till Alströmska fabriken i Alingsås. Annas dotter Caharina som var gift med Magnus Svensson Kjällerström var moder till Svening Kjällerström i Ulricehamn.

Arvid Josefsson i Stackebo är förut nämnd bland bränhultsläkten. Han var klockare i Mossebo över ett halvt sekel, en utmärkt sångare och spelman, skriftkunnig mera och bättre än fadern. Han var ägare av hela Stackebo och Mossebo hälften av Malsbo hälften av Hallabo gårdarna, hans änka Anna Bengtsdotter, i senare giftet stammoder för larssöner från Tostarp hade enligt undantagspapperna fri disposition över 1/4 i Stackebo kvarn och alla torpen.

Catharina Arvidsdotter är förut med sin man och barn omnämnda i Örerydssläkten. Den Sara Maria Gislov var min moders gudmor och hennes man den rätta morbror och mor skulle heta Christina efter fru Christina Qvast född Beeth så vill jag något nämna om dem. Prosten Beeth hade sitt namn efter en gård i Bottnaryd liksom Bexell hade namnet efter

gården. Bexell han var kyrkoherde i Wilstad. På Båraryds gamla predikstol stod mästern Magte Petro Beeth anno 1707 dess dotter den så mycket berömda Christina var gift med en hovrättsherre i Svea Hovrätt men blev änka under pestsmittan i Stockholm 1710 och 1711 och ville sedan icke mera leva hon slog upp fönstren för att smittan skulle slå henne men förgäves. På hösten 1712 drunknade en broder till nämnda fru Christina en ung präst Magnus Beeth, som var berömd av den nitiske och gudlige biskop Jesper Svedberg, den andre i olyckan var deras kusin kyrkoherdeson i Ås och Källerstad, och den tredje en bondson som skulle alla tre söka efter silvermalm i Hultasjön i Våthult då den urholkade ekstocken kantrade och alla tre drunknade. Fru Christina överlevde både sorgen och pesten och blev ånyo gift, då med kyrkoherde Petrus Qvast i Åsenhöga som var född 1672 och fru Christina född 1683. Deras porträtter i oljefärg taylor fanns i Örnaholm före branden, de var målade 1720. Ut i prostens Joh Almens i Åsenhöga likpredikans personalia av C E Bexell står, att den unga Maria Wallin gjorde en rik skörd av hushållsvana och lydnadsvett i ofta förnyat långvarigare umgänge med tidens och ortens var på sitt sätt utmärktaste fruntimmer, Prostinnan Qvast i Åsenhöga, Maria Wallin gift med den förste av Almenarna bodde i Åsenhöga och assessorskan Flack i Källerö.

På Åsenhöga predikstol i gamla kyrkan för år 1729 stod att den var beställd av Petrus Qvast. År 1736 var den förfärdigad av bildhuggaren Kilman från Borås (samme mästare till Mossebo predikstol) uppsatt i gamla kyrkan 1748. Under Åsenhöga sakristia var två likkistor som stod bara och illa medfarna när den nya kyrkan invigdes Det var säkert Petrus Qvast och Christina Qvast född Beeth som där var begravna. Jag såg deras ben som vittnade om alltings förgänglighet. Deras dotter änkepastorskan Ulrica Gislov (född Qvast den 1722-12-26) son Peter Gislov (född 1748-03-10) Sara Maria Gislov blev gift med Anders Andersson i Örnaholm. Magnus Gislov (född 1763-11-01) reste till akademien i Åbo 1701. Han blev död i yngre år.

På en ljuskrona i Båraryds kyrka vill jag minnas står skänkt af Ulrika Gislov född Qvast och dess son Magnus Gislov, ägare av Örnaholm och Sandshult. Anders Andersson samt dess maka Sara Maria Gislovs ägo. Deras barn är min kära moders kusiner. Christina (född 1783-03-18 död 1792-11-27), Ulrica (född 1785 död 1705), Magnus (född 1789-01-21 död 1836-11-26) moder och son begravda på samma dag. Peter Abram (född 1791-03-09), Carl Gustaf (född 1793-03-23 död 1859-12-24), Christian Ulrik (född 1795-08-12 död 1795-08-20), Peter Abr (född 1796-09-29), Andreas (född 1799-11-25), Johannes (född 1802-03-08 död 1838-05-28).

Numera är varken Örnaholm eller Sandshult i släkten, en del av dessa sistnämndes avkomlingar har blivit drinkare och farit illa med egendomen och sig själva tillika. Men Gustaf Andersson i Sandshult hade flera döttrar, två av dem kom hit, en Johanna till Skyås och Sara Maria till Grönhult båda döda och begravna i Mossebo, en broder blev skollärare i Grönahög dess son i Göteborg kallar sig stundom Sven Munter i sina tidnings uppsatser, en annan broder och son från Sandshult har i Göteborg och död där, hans söner kallar sig Gislov två av dem och en Löfkrans som är skollärare. Gislovarna är fabrikanter eller fabriksägare i Gislaved och Svenljunga. Enligt min mors berättelse var denna sistnämnda Sara Maria mycket till utseendet liknande sin farmor Sara Maria Gislov. Hon var välmående

men barnlös. Systemen Johannas söner är döda en dotter likaså gift med skolläraren i Mossebo J H Karlén född 1851-12-31 i Örby, död 1918-06-18 som har två söner, en dotter Ida gift i Smålandsstenar.

Prosten Betås efterkommande blev adlade med namnet Adlerbeth. År 1844 var det fråga om att örnaholms släkten skulle få arv efter dem i Stockholm och en gång sedan på 1870-talet. Där skulle två gånger varit stora arv men fanns inga arvingar. Hade då de härvarande anmält sig ordentligt så hade det troligen blivit lönande.

Om forna tiders enkelhet och arbete

År 1849 säger prosten C E Bexell i förutnämnda personalia "för omkring ett och ett halvt århundrade sedan och framåt början av 1700-talet ansågs vägar och andra bekvämligheter vilka nu anses nödvändiga, räknades då länge efteråt här i (Åsenhöga) för ett överflöd. Man färdades någon gång till häst, merendels till fots och det så kallade klövjandet, eller varors transporterande på hästryggen, var ännu en känd och övad gammaldags sed, godkänd såsom ett arv av vördade förfäder. I andra skrifter heter det att i klövjandets tid måste studenter ha sina nödvändigheter på hästryggen då de skulle till universitets städerna och själva passera vägen till fots, och i bärgningstiden vara hemma och vara de sina behjälpliga på åker och äng."

Gustaf II och Carl Philip arbetade med ofreden i hand i löpgravarna och där striden var hetast, där var kungen. Karl XI steg upp kl 4 om morgonen hade gjort bön med dem på hovet och arbetade med fart, reste 20 mil om dagen. Biskop Svedberg med sina böcker, sina många förhör bland sina åhörare hade så brått, att när det regnat i fjorton dagar bönder ska icke ha mera brått vid solsken att torka och bärga sitt hö än vad hans dagliga arbete var. Gudliga lärare bestod ofta sina åhörare med två timmars rundelig själaföda. Drekander d ä predikade ofta i fyra timmar och hade en hel kista full med lärda handlingar som han själv skrivit sägs det i Smålands postens beskrivning och det var under den tid de många helgdagarna var brukliga och alltid största delen av tiden gudstjänst i Båraryd och Våthult om helgdagarna.

Sveriges krigare var få till antalet men segervana. Härifrån och till Stockholm var inte lätt att hålla sig på hästryggen, det är bekvämare nu att sitta som i en god kammare och resa dit på en dag. Men alla dessa bekvämligheter som nu finns och förklemmat och förskämt folket i alla klasser, åtminstone många av dem. En av den gamla stammen påstår att ett nytt släkte fordrar mycket hög betalning för arbete och har stora fordringar med maten och tillika att arbetet ska vara litet. Påskdagen den 3 april 1904 A Sandström, Åslabo

Kyrka och gravkor samt största delen av den mängd dyrbarheter som fanns i kyrkan blev räddade. Kyrkan brann ned på 1 timma.

År 1904 pingstdagen den 22 maj nedbrändes Källeryds kyrka en av de märkligaste i Sverige uppförd 1672 av sten av holländare, bekostad av landshövding Magnus Durell och hans fru. År 1870 uppfördes torn av sten. Bland de två befintliga klockor hade den ena följande inskription:

Att kalla tillsamman båd stora och små
Med villiga hjärtan till templet gå
Att hålla tjänsten den rena.

År 1763 (ett tusen sju hundra sextiotre)

Att hjälpa min maka beställdes jag ny
som fordom har klingat alena
Nu är båda förstörda av branden